

Budapest Főváros IV. kerület
ÚJPEST ÖNKORMÁNYZATA

✉ 1041 Budapest, István út 14.
☎ 231-3135
kata.bedo@ujpest.hu
Hivatali ügyfélfelkapu elérhetőség:
BP04ONKO, KRID: 358468376

ALPOLGÁRMESTERE

ELŐTERJESZTÉS a Közművelődési és Oktatási Bizottság részére

Ülés időpontja:	2025. november 25.
Előterjesztés tárgya:	Javaslat a nemzetiszocializmus áldozatai tiszteletére kettő darab botlatókő Újpesten történő elhelyezésére vonatkozó döntés véleményezésére
Előterjesztő:	Bedő Katalin alpolgármester
Előterjesztést készítette:	dr. Koleszár Zsuzsanna referens
Előterjesztés egyeztetve	Mártonffy István főépítész Turóczi András Városüzemeltetési Főosztály vezetője
Pénzügyi szempontból ellenőrizte:	Juhász András Gazdasági Főosztály vezetője
Jogi szempontból ellenőrizte:	dr. Pálfi Nikolett jogi előadó dr. Váczi Katinka Jogi Osztály vezetője
Törvényességi szempontból ellenőrizte:	dr. Moldván Tünde jegyző

Tisztelt Közművelődési és Oktatási Bizottság!

A Magyar Zsidó Kulturális Egyesület [székhely: 1063 Budapest, Munkácsy utca 25., nyilvántartási szám: 01-02-0003079, adószám: 19025733-2-42, képviseli: Kirschner Péter (a továbbiakban: MAZSIKE)] 2025. május 31. napján kelt kérelmében kezdeményezte Budapest Főváros IV. kerületében, Újpesten kettő darab botlatókő elhelyezését.

A botlatókövek a nácik által deportált, megsemmisítő táborokban, vagy a munkaszolgálat során meggyilkolt embereknek állítanak emléket. A botlatókövek Gunter Demnig német szobrász alkotásai; macskakőre rögzített 10×10 centiméteres réz emléktáblák, amelyeket az áldozatok egykori lakhelye előtt helyeznek el a járdába süllyesztve. Ezek a kövek a lakók mindennapjaiban teszik láthatóvá és kézzelfoghatóvá a történelmet. Nevükhöz híven rövid időre megállítják és emlékezésre, elgondolkodásra készítetik az arra járókat, a véletlenül „beléjük botlókat”.

A botlatókövek elhelyezésének, különösen olyan városrészekben, mint Újpest, ahol a zsidó közösség egykor jelentős szerepet játszott, kitüntetett jelentősége van; segít emlékezni a közösség egykori tagjaira, a velük történetekre, megőrizve a városrész múltját. Az idő előre haladtával egyre kevesebb szemtanú és túlélő van közöttünk, akik személyesen tudják elmesélni a történeteket. Ezért a botlatókövek egyre fontosabb szerepet töltenek be az emlékezés átörökítésében. Idén, amikor Auschwitz felszabadításának 80. évfordulójára emlékeztünk, különösen szomorú aktualitása van a botlatókövek elhelyezésének.

A MAZSIKE a kettő darab botlatókőt térítés nélkül biztosítja, és elhelyezését a következő helyszínre javasolja: Budapest 72195 helyrajzi számú, természetben 1047 Budapest, Attila utca 7. számú ingatlan előtt Lichtmann Adolfné (Braun Mária) (1884-1944) és Lichtmann Adolf (1886-1944) emlékére.

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének az emléktábla-állításról szóló 28/1996. (IX. 30.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Rendelet) 3. § alapján:

„(1) Az Önkormányzat illetékességi területén történő emléktábla-állításhoz a Képviselő-testület előzetes hozzájárulása szükséges. A Képviselő-testület ezen határozatának meghozatalakor arról dönt, hogy az emléktábla a javasolt szöveggel, a javasolt helyen – a szükséges hozzájárulások és hatósági engedélyek megadása esetén – felállítható-e.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott döntés meghozatala előtt ki kell kérni a Közművelődési és Oktatási Bizottság véleményét.”

A Rendelet 4. § (1) bekezdése alapján az emléktábla-állítással kapcsolatos önkormányzati döntés meghozatala előtt az emléktábla tervezett szövegéről történeti és nyelvi szempontból szakvéleményt kell beszerezni.

Tájékoztatom a Tisztelt Közművelődési és Oktatási Bizottságot, hogy a hivatkozott szakvélemények beszerzése megtörtént, a botlatókövek tervezett szövegét a jelen előterjesztés melléklete tartalmazza.

A botlatókövek elhelyezésének fedezete nettó 75 000 forint + áfa, összesen bruttó 95 250 forint, azaz kilencvenötezer-kettőszázötven forint a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata és intézményei 2025. évi összevont költségvetéséről és a végrehajtás szabályairól szóló 2/2025. (II. 24.) önkormányzati rendelete terhére – polgármesteri átcsoportosítással – biztosítható.

A fentiekre tekintettel kérem a Tisztelt Közművelődési és Oktatási Bizottságot, hogy a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 22/2019. (X. 30.) önkormányzati rendelete 1. melléklet 2.10. e) pontja alapján a jelen előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

A határozati javaslat elfogadásához **egyszerű** többség szükséges.

Határozati javaslat:

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testülete Közművelődési és Oktatási Bizottságának/2025. (XI.25.) határozata a nemzetiszocializmus áldozatai tiszteletére kettő darab botlatókő Újpesten történő elhelyezésére vonatkozó döntés véleményezéséről

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének Közművelődési és Oktatási Bizottsága véleményezési jogkörében eljárva javasolja a Képviselő-testületnek

- a) a nemzetiszocializmus áldozatai tiszteletére kettő darab botlatókő térítés nélküli átvételét és elhelyezéséhez való hozzájárulás megadását a Budapest, 72195 helyrajzi számú, természetben 1047 Budapest, Attila utca 7. szám előtti közterületen az előterjesztés mellékletében megjelölt tartalom szerint;
- b) kérje fel a Polgármestert az a) pont szerinti botlatókövek elhelyezés költsége nettó 75 000 forint + áfa, összesen bruttó 95 250 forint, azaz kilencvenötezer-kettőszázötven forint előirányzat biztosítására, és a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Polgármester a feladatkörrel rendelkező alpolgármester útján

Határidő: azonnal

Budapest, 2025. november 11.

Bedő Katalin
alpolgármester

Melléklet: 1047 Budapest, Attila utca 7. számú ingatlan előtti botlatókövek tervezett szövege
Helyszínrajz